

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 557/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Cáfalom, Murgašova 3, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 171/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 171/2014.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ, v právnom postavení žalobcu v konaní o určenie vlastníckeho práva vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 171/2014, „... dňa 12.05.2014 Okresnému súdu Košice II doručil návrh na určenie vlastníckeho práva spojený s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia... Tejto veci bola pridelená spisová značka 15 C 76/2014.

Bezprostredne na to bola vec postúpená porušovateľovi (Okresnému súdu Košice-okolie) ako príslušnému súdu, kde je konanie vedené pod sp. zn. 14 C 171/2014. K návrh na začatie konania sťažovateľ priložil všetky potrebné listinné dôkazy a označil ďalšie dôkazy, ktoré chcel v konaní vykonať.

Spôčiatku (ale len veľmi krátku dobu) konal porušovateľ bez priesťahov, kedy uznesením zo dňa 02.06.2014 priznal sťažovateľovi ako navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Porušovateľ uznesením sp. zn. 14 C 171/2014 zo dňa 05.06.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporkyni nakladať s nehnuteľnosťami, ku ktorým v konaní navrhuje sťažovateľ určiť vlastnícke právo. Odporkyňa proti tomuto uzneseniu podala dňa 10.07.2014 odvolanie, ku ktorému sa sťažovateľ vyjadril dňa 17.09.2014. Krajský súd v Košiciach toto uznesenie potvrdil a spis doručil porušovateľovi dňa 16.10.2014.

Od septembra 2014 (teda takmer dva roky) porušovateľ vo veci nijakým spôsobom nekonal, nevytýčil ani jedno pojednávanie a navyše sťažovateľovi ako navrhovateľovi nedoručil ani vyjadrenie odporkyne k jeho návrhu.“.

3. Ako ďalej sťažovateľ uvádza, „... doposiaľ nebolo vo veci samej rozhodnuté, dokonca ani len vytýčené pojednávanie. Takmer dva roky od podania návrhu na začatie konania sú neprimerane dlhou dobou na to, aby sa dalo čo i len tvrdiť, že porušovateľ sa ešte len pripravuje na pojednávanie.“. Vzhľadom na predmet konania, ktorým je ochrana jeho vlastníckeho práva, sťažovateľ zároveň žiada i priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, pretože okresný súd do času podania ústavnej sťažnosti podľa tvrdení

sťažovateľa neurobil žiaden krok smerujúci k poskytnutiu súdnej ochrany jeho osobe a nastoleniu právnej istoty.

Sťažovateľ ústavnému súdu taktiež oznamuje nevyužitie možnosti podať sťažnosť na prietahy predsedníčke okresného súdu vzhľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva z dôvodu, že okresný súd „... *takmer dva roky vo veci nekonal, dôsledkom čoho časové trvanie tohto konania je zjavne neprimerané aj s predpokladom do budúcnosti, nebolo by rozumné a ani spravodlivé, ak by ústavný súd prijatie sťažnosti podmieňoval podaním sťažnosti predsedovi dotknutého všeobecného súdu*“.

4. V závere podanej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatoval porušenie ním označených práv (bod 1) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 171/2014, okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 171/2014, ktorým malo byť porušené jeho základné právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. V súvislosti s podanou sťažnosťou sa ústavný súd zamerlal v prvom rade na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

11. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými výraznými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, respektíve čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

12. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe sťažnostnej argumentácie sťažovateľa a ním tvrdených skutočností považovať postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 171/2014 za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní. Doterajší priebeh konania pred označeným súdom reálnu možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa názoru ústavného súdu nezakladá.

Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu v - pre sťažovateľa významnej veci - by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

13. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 14 C 171/2014 zatiaľ - i napriek nie celkom optimálnemu vedeniu súdneho konania - nedošlo k takej intenzite zásahu do práva sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 C 171/2014 (2 roky a 4 mesiace), ako aj samotnú dĺžku nečinnosti okresného súdu ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. V kontexte podanej ústavnej sťažnosti a sťažnostnej argumentácie sťažovateľa ústavný súd ďalej konštatuje, že podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sa zásadne stále považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 558/2014). Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je

povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

15. Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutím príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

16. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti však jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v konaní vedenom pred okresným súdom jednoducho „rezignoval“, sám v „čase ním tvrdenej nečinnosti okresného súdu“ okresnému súdu „nesignalizoval jeho nečinnosť“, sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedníčke okresného súdu nepodal, a teda nevyužil svoje zákonné oprávnenie a okresnému súdu tak vzhľadom na dĺžku samotného konania (2 roky a 4 mesiace, pozn.) nedal žiadnu „príležitosť“ na poskytnutie nápravy, t. j. neposkytol mu primeraný čas na odstránenie ním tvrdeného protiprávneho stavu, ktorý mal podľa jeho názoru porušiť jeho práva zaručené ústavou, ako i dohovorom (bod 1).

Ústavný súd s ohľadom na uvedené sťažnosť sťažovateľa odmietol i pre jej neprípustnosť v zmysle dikcie ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

18. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania

na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2016